

[Erik Kragh.]

gerne, at der som resultat af dette arbejde ikke er bragt forhold frem, som vil kunne motivere principielle ændringer i personel-systemet.

Ikke desto mindre er den eneste virkelige principielle ændring i lovforslaget netop, at man vil overføre fenriker og overfenriker til specialofficersgruppen og hermed give dem officersstatus, altså netop en principiel ændring i personelsystemet.

I bemærkningerne til lovforslaget redogøres på meget klar og overbevisende måde for, at der er to arbejdsområder for forsvarets befalingsmænd, nemlig et område, hvor føringsmæssige eller videnskabeligt prægede kvalifikationer er påkrævet, og et andet område med snævert afgrænset speciale såsom gymnastik, skydning, kørelærervirksomhed m. m., altså praktiske færdigheder.

Dette forhold er naturligvis internationalt, men medens man i næsten alle andre lande drager den logiske konklusion, at det førstnævnte område bestrides af officerer, medens det sidstnævnte bestrides af en fra officererne adskilt personelgruppe uden officersstatus, har man i det foreliggende lovforslag givet begge grupper officersstatus.

Fenriker og overfenriker vil altså få officersstatus, og i bemærkningerne anføres, at specialofficerernes distinktionering i princippet skal svare til officerernes distinktionering, suppleret med en særlig gruppeafmærkning.

Konklusionen heraf vil være, at det bliver vanskeligere at se, hvem der er hvem. Man synes efterhånden at have fjernet sig langt fra, hvad formålet med distinktioner er. Som bekendt kommer ordet af det latinske ord *distingvo*, der betyder jeg skelner. Altså, distinktioner er ikke en forfælgelighedssag — det er ikke noget ligegyldigt pynt, som det er blevet nævnt — de har et rent praktisk formål, nemlig at man skal kunne skelne, altså kunne se klart og tydeligt, hvem man har for sig, hvilken uddannelse de pågældende har, og hermed hvorledes de kan anvendes.

Netop anvendelsen af personellet i forskellige arbejdsområder kræver forskellige distinktioner. Det er helt uden mening, når hærens bøssemagere, motormekanikere o.s.v. og søværnets kokke, hovmestre, fyrbødere

og tømrere udstyres med officersdistinktioner, ligesom det er uhensigtsmæssigt, uheldigt og for mandskabet forvirrende, at overfenriker og fenriker, der har et afgrænset speciale, ikke er distinktioneret i overensstemmelse hermed, men tværtimod udstyres med distinktioner, der er de samme som for personel med et andet arbejdsområde.

Som jeg nævnte her i salen under første behandling, har den påtænkte overførelse af fenriker og overfenriker til specialofficersgruppen intet at gøre med demokratisering af værnene. Denne demokratisering blev gennemført i 1951 derved, at der åbnedes adgang for enhver, også selv om den pågældende har folkeskolen som grundlag, og selv om han er ubemidlet, til på statens bekostning og med løn under uddannelsen at blive linjeofficer og til at nå de højeste poster. Det er udelukkende evner, anlæg og flid, der er bestemmende herfor. Dette har også været gældende for dem, der er gået den lettere og hurtigere fenrikvej.

Det foreslåede betegner en yderligere skridt på vejen mod den devaluering af stillingen som officer, som indledtes i 1922. At man i 1922 søgte at råde bod på de gamle underofficerers sociale og økonomiske stilling, er fuldt forståeligt. De havde ikke rimelige kår og var i mange tilfælde udsat for en dårlig behandling. Man synes imidlertid ofte at overse, at også officerskorpset har ændret sig. Det må måske være mig tilladt at sige, at tiden nu måske er inde for visse mennesker til at revidere deres gammeldags og overleverede forestillinger om officerer. Officerer er ikke farssønner eller overklassesønner med præg af en kaste, men ganske almindelige mennesker, altså et udsnit på godt og ondt af hele befolkningen, folk, der har lagt et betydeligt arbejde i en lang uddannelse til officerer, og som nu altså skal se, at en anden gruppe med langt kortere uddannelse skal opnå officersstatus, og vel at mærke en gruppe, hvem uddannelse til officer har stået åben, forudsat de fornødne evner og energi. Der er i denne sag ikke tale om standshovmod eller lignende, men alene om, at personellet bør være på den plads, som uddannelse og anvendelse gør hensigtsmæssig.

Ved det foreliggende lovforslag har man ikke alene set bort fra officersorganisatio-